

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Cyrillo Episcopo. 127.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

Τιμοθέω ἀναγνώστη· ρις·

Φοβῶ ἕπι μάλιστ' ὡ φιλότιμος, σκανδαλίσει πινά· μεθύει γὰρ πως ἐν αἰθρώποις τὸ ἀγαθόν· καὶ ἐδεδῆσεν κρατῶσειοντος ἔστηκε μόλις.

Κυρίλλω ἐπισκόπῳ·

Τῆς οἰκίας ἐστίν, ὡ πάντων ἀριστερῶν σπῆρας τε καὶ ἀσθεντίας, ταῖς χαρίσιν τῶν ἀρχόντων κεκμηκῆσαν τὴν ἐκκλησίαν τῆς τοῦ πηλοῦσιον θυλάμειως καθαρότητις ἡσθεδὴ ἀνακλήσασθαι· πᾶσαν μὲρ οὐκ ἦν ὑπέμειναν ἀδικίαν τε καὶ ἡσθαροινίαν, ληϊζομένη τε καὶ ὑβριζομένη ὑπὸ μορθηρῶν καὶ χακούργων ἀνθρώπων· οἷς ἀντιστῆναι ἀλόγων ζώων ἀγέλην ἐγχερήσθαι, μή τοιγε λογικῶν ἀνθρώπων, ὑπὸ τῶν δ' εὐρόεφοίησεν, καὶ τὸ τιμιον ἑαυτῶν ἡμᾶ ἐξέχευε ὁ Χριστός, ἔτι παρόντος φρεσῶν χαρῆς· μάλλον δὲ ἐδεδῆσεν χαρῆς· εἰ γὰρ καὶ ὁ χαμῶς ἀπήτει, πάντα λόγον ὑπερέβαινε τὰ ὑπὸ τέτων σχισμαθῆναι· οὐκ ἴσθα δὲ ἐπὶ τῆ παρόντος ἀναγνώστον ἂν εἴπω, ἀλλ' ἐπιβελόμοις σιγησῶν ἀπιμώρητον· ἀλλὰ γὰρ ἔοικας, ὡ θαυμάσιε, ἡδὴ ἀσπασθῆναι τὴν διήγησιν· διὸ δὴ καὶ αὐτὸς τῶν παροισμῶν παυσάμενος ἐπὶ τὸ δρόμα τῶν λόγων βαδίζων· τοσούτον εἰπὼν, μὴ τοῖς λόγοις μεθεῖν ἰσθα γεγεννημένα· ἔτι γὰρ ἂν εὐρημῶν λόγους ἐφ' ἀμύλλας τοῖς πεπραγμένοις, νικημένοις ἀπάσις γλώττης ὑπὸ τῶν πεπραγμάτων ἀληθείας, ἀλλ' τοῖς ἀκομητοῖς τῆς διανοίας ὀφθαλμοῖς, καλοπῆσσαι τὰ δράματα τρυγηθέντα· τὸ μὲρ οὐκ ἐδεδυσφημῆσθαι τὸ θεῖον, καὶ πεπορθῆσθαι τὴν πόλιν, καὶ πεπορθῆσθαι τὴν ἱεροσολῶν, καὶ τυραννισθῆναι τὴν ἐκκλησίαν, τὴν μὲρ ἀσπασθῆναι ἐξοστρακισθέντων, τὴν δὲ μήτε τῶν ἐδεδῆσεν αὐτῶν ἐπιβελόντων ὀφθάλμων ἐγχερομένων, καὶ τὰ θεῖα καὶ ἀπόρητα αὐτῶν ἐμπνευσμένοις μυστήρια· ἔτι ἡμεῖς το γὰρ τυχερῶς ἐμπνευσθῆναι, ἀλλὰ τυραννίδα πατεροῶν παρεληφέναι· καὶ ὅτι τῶν μὲρ πενήτων λόγους ἦν αὐτοῖς ἐδεδῆσεν, τὰ τε ἐκκλησιαστικὰ, καὶ ἐκκλησιαστικὰ.

Timotheo Lectori. 126.

Illud, ὁ ἀμῖκε, quàm maximè time, ne cuiquam offensiois causam præbeas. Temulentum est enim quodammodo inter mortales bonum: ac, nemine etiam concutiente, vix consistit.

Cyrillo Episcopo. 127.

Tuæ, vir omnium præstantissime, prædiciæ atque auctoritatis est. Pelusiensem Ecclesiam præfectorum & antistitum sceleribus fractam atque confectam, potentia integritate ac studio recreare. Ac quidem iniurias & petulantias omnes, quas ipsa perpessa est, ab improbis ac sceleratis hominibus, quibus ne brutorum quidem animantium gregem quisquam commiserit, nedum ratione utentium hominum, quorum causa Christus huc venit, ac pretiosum suum cruorem effudit, direpta, contumeliisque vexata, dicendo aperire, non est huius temporis, imò nec vllius omnino. Nam etiamsi tempus id postularer, tamen quæ ab illis structa sunt, omnem sermonis facultatem superarent. Pauca autem in præsentia commemorare necessarium fuerit, & quæ ne si velimus quidem, silentio impunè præterire possimus. At enim, vir eximie, narrationem istam mihi exposcere videris. Quocirca ipse quoque exordiendi finem faciens ad exponendam tragædiam me conferam. Illud duntaxat te priùs admonitum velim, ne ea quæ contigerunt, sermonibus nostris metiaris (neque enim orationem, ea, quæ perpetrata sunt, adæquantem inuenire queamus, cum lingua omnis rerum veritate superetur) verum utperuigilibus animi tui oculis scelera ea quæ designata sunt, perspicias. Enimverò quòd Deus blasphemis impiisque vocibus impetitus sit, quòd direpta & expilata ciuitas, quòd venditum sacerdotium, quòd tyrannide oppressa Ecclesia (probis videlicet viris expulsis & exturbatis, iis autem, qui ne ipsius quidem limen conscendere debebant, al-

lectis, diuinâque & arcana ipsius mysteria in fidem accipientibus. non enim se animarum curam suscepisse, verum paternam tyrannidem accepisse iudicabunt) quod item pauperum ipsis nulla cura fuerit, verum ecclesiæ opes diripuerint, atque in suas ambitiones insumpserint, quodque eos, qui pro virtute vel hiscere duntaxat ausi essent, ad sanguinemque vlti sint, ac denique alia id genus omnia prætermittâ, hinc nimirum illud conspicuum faciens, me inuitum ad hos sermones delatû esse. Quod autem nunc designatum est (quandoquidem ne volenti quidem sine periculo reticere licet) quàm paucissimis verbis poterò, non dicam planè ac dilucidè, sed exiliter & obscurè narrabo. Martinianus, qui ad diuinissimæ religionis labem ac perniciem Presbyter creatus est, (si tamen eum, qui ad grauissima, veniâque maiora crimina designandi potentiam, sacerdotij nomine abusus est, Presbyterum appellare fas est) hæud scio à quibus ortum trahens, aut ex qua ciuitate oriundus: nam quòd, cum seruus ipse esset, primùmque ætatis tempus haud piè sanctèque exegisset, profugerit, etsi id verum sit, præteribo. Neque enim, vt ipsum maledica oratione inflecter, accedo: verum vt Ecclesiam ab eo iniuria affectam fuisse doceam. Hic igitur, cum se Pelusium contulisset, in extrema paupertate viuens, ac multorum ope subleuatus, Monachique habitum induens & probæ ac temperatæ vitæ speciem præferens, clerici munus, vt verè est, ipsius autem opinione imperium, captabat. Cum autem præclarus vir, ac diuina sapientia plenus, Ammonius, huius vrbs Episcopus, perspicacissimis mentis oculis ipsius hypocritism percepisset, nec spem vllam ei ad id perueniendi relinqueret, animaduertens se ob ingentem Antistitis prudētiam tempus incassum terere, apud alios hæc retia texere constituit, vt autem illic quoque, deprehensâ ipsius improbitate, spe sua deiectus est, tandem cum sapientem illum virum diem vitæ postremum clausisset, atque in cælestem regionem receptû

εἰς οἰκείας ἀνηλίσχοντο φιλοπρίμιας, καὶ ὅτι τοὺς ῥύξαι ὑπὲρ ἀρετῆς πολυπρίμιας ἕως αἵματος ἠμύσαντο ὅ καὶ ὅσα τοιαῦτα τῷ Θεοφίλω, τοῦτο Σποδεδιανὸς, ὡς ἄνω εἰς τοὺς ἐξηνέτην τοὺς λόγους. τὸ δὲ νῦν σχημαθῆναι, ἐπειδὴ ὅτι ἐβλομήθη ἀκίνδυνος ἡ σιωπή, ὡς ἂν οἷός τε ἂ Ἀγ. Βεραχίαν ἀμυδρῶς. ἔ γὰρ ἂν φαίην σαφῶς διηγήσομαι. Μαρτινιανός, ὁ ὅτι λύμη τῆς θεοτάτης θρησκείας πρεσβύτερος χειροτονηθείς, εἶχε καὶ πρεσβύτερον καλεῖν τὸν τῷ ὀνόματι τῆς ἱερωσύνης εἰς τὸ τὰ μέγιστα καὶ σιγήσας μέζονα δύνασθαι κακουργεῖν Σποδεδιανόν. οὗκ ἔγω λέγειν ὅτι πῶς καταγόμενος, ἢ Σποδεδιανὸς ὀνόματι ὁρμώμενος. τὸ γὰρ δούλον αὐτὸν τυγχάνοντα, καὶ τῶν πρὸς τὴν ἡλικίαν οὗκ εὐαγῶς βεβαιώτα Σποδεδιανόν, καὶ ὅτι ἀληθῆς ὄν, τῷ Θεοφίλω. ἔ γὰρ ἦκα κακῶς αὐτὸν λέξων, ἀλλ' ὡς ἠδίκησε πῶς ἐκκλησίαν διδάξων. ἔτος τοίνυν ἔλθων ὅτι τοῖς Πηλοσίων τῆς περὶ ἐσχάτη συζῶν καὶ παρὰ πολλῶν ἑπικουρῶμενος, τότε τῷ μοι ἄζοντος χῆμα πειθαρχήσας, καὶ σωφρόνας ἔην ὑποκρινομένης, πῶς τῆς κληρικῆς λειτουργίας ἀρξάν, ἀρχὴν δὲ δοκῶσαν ἐθεράπευτο. ὡς δὲ ὁ αἰσιδίμος, καὶ θείας σοφίας ἐμπληρῶς Ἀμμωνίος ὁ ταύτης ἐπίσκοπος, τοῖς διορατικωτάτοις τῆς ἀληθείας ὀφθαλμοῖς πῶς ὑποκρίσιν κατελυφῶς, ἔδὲ ἐλπίδα αὐτῷ τοῦ πράγματος κατελίμπανει, ἐνοῶν, ὡς εἰκὴ δαπανῶν τοὺς χρόνους. σιωπῆ κομῆθ' ὄντος τῆς ἡγουμένης, παρ' ἄλλοις ταῦτα πλέκειν διέγνω τὰ δὲ κρυπτα. ὡς δὲ καὶ καίσε Φαραθεῖς, διήμαρτε τῆς ἐλπίδος. τέλος πυθόμενος τὸν μὲν πάνσοφον ἐκείνον κειομένησθαι, καὶ ἴσω ἔρασιαν χώραν γενεῆσθαι, Εὐσέβιον τε χειροτονήσθαι, ἐπέστη πάλιν τῇ Πηλοσίων τῆς ῥαδίας αὐτῆς τὴν ἀγχινοίαν, ἵνα μὴ πῶς Σποδεδιανὸς φεῖσθαι, μεταχειρίσασθαι οἰόμενος. καὶ δὴ ὡς τάχιστα τυγχάνει τοῦ σκοποῦ. ἔ γὰρ

γὰρ μακροχρόν . ὅτι δὲ ὁ τὸ ἀπέρμα
 ὡς ἀχρὸν τῆς φυτῆς ἄπος , ἔδειξ
 ἀγροὶ δὴ πρ . τυχὰ τοίνυ τῆς χειρο
 ποιίας , καὶ τῆς ἱερῶν μυτηρίων μαρτύ
 ρησι , ἐφαφάμενος , ἢν πάλαι ᾤδινει ,
 ἀπετεκνέουσιν . νομίσας γὰρ ἀβίωτον εἶ
 ναι ἑαυτῶ τὸν βίον , εἰ μὴ καὶ τὰ τῆς
 πνήτων χεῖμαλα σφετελείσσιτο . ἐπαφ
 γελάμενος πάντα ὅσα , ὅσα ἂν παρ
 πορείσσιτο , τῇ ἐκκλησίᾳ καταλεί
 ψειν . καὶ ταύταις δελεάσας ταῖς ἐλ
 πίσι , πείθει , καὶ οἰκονόμοι ἑαυτὸν κα
 τατήσαι . ὡς λαβὼν τοίνυ ἄνθρω
 πος ἐναγῆς , καὶ ἔδὲ ἐλευθερίως ἀ
 ρθῆς , τίς τῆς ἐκκλησίας οἰκονομία ,
 οὕτως αὐτῷ διέθηκεν , ὡς ἔδ' ἂν βαρ
 βαρικὸς πόλεμος , πάντα τὰ εἰς ἀρε
 τῶν βλέπων τὰ σημεῖα τῆς χείλους
 αὐτῆς ἀφανίσας ἐλυμήνατο . δόλοισ
 γὰρ καὶ μηχαναῖς , σκαιοδείας τε καὶ
 ὑποκριαῖς γεώμενος ἐν τῷ μεταχει
 εῖσθαι τὰ πράγματα , ἀπλοῦ μὲν
 ἔδειξεν δὲ διχασμὸν ἐπείραξε , τίς δὲ κα
 κουργίαν φρονήμασιν ἐλιζόμενος , τοῖς ἐ
 λευθερίως καὶ εὐλαβῶς ζῆν . παρηγο
 ρητοῖς ἐπεφύετο . εὐήθεις μὲν τοὺς φι
 λαλήθεις καλῶν , σωετούς δὲ τῆς κα
 κούργης , μεταχειροφιδίς τὰ πράγ
 ματα , καὶ τοὺς μὲν φιλοσοφούτας
 ἡλιθίους τοῖς δὲ παλιγκληπίλους , δρα
 στήεις . καὶ οὐκ ἔλεγε μὲν ταῦτα , οὐκ
 ἐπίκει δὲ , ἀλλὰ τοῖς ἔργοις τοὺς λόγους
 ἀπέκρυπτε . τὰ μὲν ἐκκλησιαστικὰ οἰ
 κειόμενος χεῖματα , ταῖς δὲ χειροτο
 νίας πτωάσιων , καὶ τῆς μὲν φιλα
 ρέτης ἐμβάλλων , τῆς δὲ τὰ αὐτὰ
 δρώντας αὐτῷ συγχροτῆς . φέτο γὰρ
 οὐκ ἄλλως ἔξειν τίς τῆς ἀσφάλειαν ,
 κρισεως γὰρ αὐτῷ λόγος ἦν ἔδὲ εἶς ,
 εἰ μὴ πᾶν εἶδος ἀρετῆς ἐξορίσθη . ταῦ
 τα δὲ ἐπείραξεν ὑποχείριον τὸν ὅπι
 σιοπιδί , οὐκ οἶδ' ὅπως πεποιτικῶς . ἔτα
 γὰρ αὐτῆς δεδούλωτο . λελέθω γὰρ
 τὰ λήθεις μετὰ παρήσιας . καὶ γὰρ οὐκ
 ἂν ἄλλως δυναίμην . ὡς εὐτελῆς καὶ
 ἀργυράνητοι ἀνδράποδον κεχειροτονη
 μένων , ἢν ἄφ' ὧν Μαρτυριανὸς ὅτι

esse, atque Eusebium Episcopum institu
 tum esse rescuisset, Pelusium rursus aduo
 lauit, quòd ita existimaret, se ipsius inge
 nium ac solertiam, ne dicam arrogantiam
 atque contumaciam, facile tractaturum.
 Et quidem quàm celerrimè, id quod si
 bi proposuerat, est affectus, quid enim
 longa oratione opus est? Quòd autem is,
 qui semen præbuit, stirpium causa sit, ne
 mo scilicet ignorat. Cùm igitur, vt Presby
 ter crearetur, obtinuisset, ac sacrosancta
 mysteria impuris & scelestis manibus con
 tractasset, eum, quem pridem parturiebat,
 morbum peperit. Nam cùm acerbam sibi
 ipsi vitam esse duxisset, nisi pauperum etiã
 opes auerteret, pollicitusque fuisset, se
 omnia ea, quæ acquireret, Ecclesiæ reli
 cturum, huius spei illecebra eam adduxit,
 vt se quoque Procuratorem ac dispenfato
 rem constitueret. Quocirca impurus ac
 nefarius homo, ac ne ingenuè quidè edu
 catus & institutus, accepta Ecclesiæ pro
 curatione, his eam incommodis affectit, vt
 ne barbaricum quidem bellum signa om
 nia ad virtutem spectantia, deletis ipsius
 ornâmentis, æquè eam, peruastaturum fue
 rit. Fraudibus enim & machinis, callidis
 que artibus & periuriis in negotiorum ad
 ministracione vtens, nihil quidem, quod
 simplex, & iustum esset, fecit, probitatem
 autem arrogantia animique elatione defi
 niens, iis qui ingenuè ac piè viuere pro
 posuerant, infestus erat, stolidos eos, quos
 veri amor tenebat, appellans, prudentes
 autem ac sagaces, qui subdolè ac veterato
 riè negotia tractabant: ac stultos quidè
 & excordes eos, qui philosophiæ studebât,
 dextros autem & ad agendum aliquid i
 doneos, qui ad cauponum morem vitam
 suam moderabantur. Nec verò hæc ita di
 cebat, vt tamen non faceret: verùm operi
 bus ipsis sermones superabat: quippe qui
 Ecclesiasticas quidem opes sibi vendica
 ret, sacras autem ordinationes pretio ad
 dictas haberet, probisque viris expulsis,
 eos, qui eadem, quæ ipse, perpetrarent,
 ascisceret. Neque enim aliter se in hac vi
 ta (nam futuri iudicij nulla omnino cura

tangebatur) securitatem habiturum existimabat, nisi omne virtutis genus exterminaret. Hæc porro perpetrabat, cum sibi Episcopum haud scio quo pacto additum atque obnoxium reddidisset. Ita enim ipsi addictus ac mancipatus erat (dicam enim liberè quod verum est, neque enim aliter queam) ut vile ac pretio emptum mancipium, idcirco creatum & institutum, ut quicquid Martinianus imperaret, exequeretur. Etenim in eum furorem ipsum impulit (dicam enim quod malorum ab ipsis commissorum summum est, totiusque tragædiæ caput) his videlicet promissis quæ nunc Episcopus, amertiam suam prodēs, apertè clamat, eo inescato, aut coactō, aut persuaso (neque enim ob absurditatis magnitudinem quo vocabulo utar, scio) ut etiam in Ecclesiasticarum rationum libro, Ecclesiam, quæ iniuria affecta fuerat, ipsius are obstrictam esse subscripserit. Aliter enim tutè se habiturum minimè putabat, quæ malis rationibus quæsiuerat, nisi Ecclesiã quoque sibi obæratam atque obnoxiam esse demonstraret: non quòd ea quæ ipse sacrilega manu furripuerat, ab ipsa repetere in animo haberet, sed quòd id ageret ac moliretur, ne ipsa à se repossideret. Ut autem misera ciuitas hæc eum machinari sensit: neque enim hæc obscura erant (nam quòd etiam ob eorum, quæ perpetrabat, magnitudinem, præstigiæ quoque insimulatus fuerit, quòdque in fœdis flagitiis criminibusque deprehensus, minimè dicā) sæpe quidè ipsum interficiendi ac de medio tollendi impetū cepit, verum se repressit. Cum autem ab omnibus accusaretur, & incessetur, apud omnes quidem Episcopum, apud ipsum autem omnes in odium atque inuidiam vocabat: Illum nimirum aduersus probos viros armans, ut eam loquendi libertatem, qua omnes utebantur, extingueret: eos autem docens, se esse, qui sacras ordinationes venderet, & castis ac frugi hominibus infidias moliretur, & Ecclesiæ opes interuerteret. Nam cum aurum ipse acciperet, Ecclesiasticis rationibus ascribebat. Hæc

πάντοι, ποιήσιν. εἰς ποσόν τιν γὰρ αὐτῆς μανίαν ἐξεβάκχευσεν. εἰρήσεται γὰρ τῆς κεκῶν αὐτῆς ὁ κολοφῶν, καὶ τῆς τραγωδίας τὸ κεφάλαιον, ταῖς ἐπαγγελίαις ἐκείνοις δελεάσας, ἅς νῦν Διὰ ῥήθην ἑοῦ ὁ ἑπίσκοπος τὴν βικεῖαν ἄνοιαν ἐκπομπέων, ἢ ἀναγκάσας, ἢ πείσας, ἔγ γὰρ οἶδ' ὅτι φῶ διὰ τὴν ὑπεβολὴν τῆς ἀτοπίας, ὡς καὶ κεκυτογράφαι ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς λόγοις, καὶ χροσθῆν τὴν ἀδικηθεῖσαν ἐκκλησίαν. ἄλλως γὰρ οὐκ ἔθετο ἀσφαλῶς ἔχειν, ἂ ἔθρονος ἐκτίθησάτο, εἰ μὴ καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὑποχροσθῶν δέξειεν, οὐκ ἀπωστήσασιν ἑσθδοκῶν μὲν ἐσίλησεν, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀπατηθῆναι παρ' αὐτοῖς θηράμιον. ὡς δ' ἡ ἀγία πόλις ἠθετο ταῦτα μηχανώμιον. οὐ γὰρ ἦν ἀφανῆ. τὸ γὰρ καὶ εἰς ρητέαν αὐτὸν ἐκ τῆς ὑπεβολῆς τῆς δρωμύων, Διὰ βελήσασιν, καὶ τὸ ἐπ' ἀχροῖς, καὶ τὸ ὑπεροίσις πλάσμασι πεφωάσασιν, οὐ φράστω. ἄρμυστὴ μὲν αὐτὸν πολλὰς καὶ ἀνελεῖν, ὅμως δὲ ἐκράτησε τῆς ὀρμῆς. ἐγκαλέμιον δὲ παρὰ πάντων καὶ κατηγόρημιον, πᾶσι μὲν τὸν ἑπίσκοπον, αὐτῶ δὲ πάντας διεβαλλε. τὸν μὲν ἐξοπλίζων κατὰ τῆς φιλαρέτων, ἵνα πάντων σβέσῃ τὴν παρρησίαν. τὸς δὲ διδάσκων, ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὁ τὰς χειροτονίας ππέροσιν, καὶ τοῖς σόφροσιν ἑπιβελύων, καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας σφετερίζομιον. χροσίον γὰρ λαμβάνων, τοῖς λόγοις τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὑπογράφει. ταῦτα δὲ ἔλεγε Διὰ τῶν τῆς μηχανημάτων, τὴν ἐφ' οἷς ἔδρα ὀργὴν τῆς ἀνθρώπων σέσφιν οἰόμιον. ὡς δὲ πνεσ καὶ αὐτῶ τῶ ἑπισκόπῳ ταῦτα κατεμήνυσαν, πλέον ἔδεν ἦνυσαν. πηλαῶς δῆθεν αὐτῶ φησάντος, ἀνευ κατηγόρων μηδὲν δύνασθαι Διὰ ππέροσασιν ὡς δὲ καὶ κατηγόροι νομίζοντες ἀληθεῖν αὐτὸν ἀνεφάνησαν. καὶ πολλοὶ καὶ ἀξιόπιοι, καὶ ἀποδεδίξαν δυνάμιον, ἔδ' ἔπος ἔπεξήλ-

ἔπληθεν, ὡς λοιπὸν πάσης σιγήφωας ἐ-
 λευθερίας κοινωνῶν τῆς δρωιδίων
 παρὰ πάντων εὐλότως ἔσποιοῦσθαι.
 μαλιστα μὲν γὰρ εἰ μιν ἐκείνους ἀπὸ
 κερδῶν ἀχρῶν ἐκείνους ἐπιηγεῖται
 πάντα τὰ προσποιεζόμενα τῆ ἐκ-
 κλησίας προσοίαν. ἐρεῖν πάσας τὰς
 ἐκκλησιαστικὰς αὐτῶ ὡς δροιδίων ἀ-
 φορμάς, καὶ μιν ἐκείνους ἐκ τῆς
 δρωιδίων σικιδάλισται. εἰ δὲ καὶ ταῖς
 ἐπιηγεῖται ἐδελεάσθαι, ἀλογοθετητον
 οὐκ ἐρεῖν καταλείψαι. εἰ δὲ καὶ λογο-
 θετηται εἶδει, μετὰ ἀκρίβειας ἐρεῖν,
 βλασιάντα μετὰ συνειρήνῃ πινῶν ἢ
 ἐμπείρων τῶν λόγων. αὐτὸς γὰρ καὶ
 τῶν ὡς ἀφορῶν καὶ τῆς ἄλλων κε-
 λῶν, ἀπειρος εἶναι λέγει. εἰ δὲ ἐν ὡς
 βύσῳ, καὶ μηδὲν ἀνακοινῶν τοῖς
 λόγοις καὶ ὑπέγραφε, δήλιος ἐστὶν οὐκ
 ἀπατηεῖται ὡς ἀφορῶν βλασιάντων κε-
 τάγωνσιν ἀπὸ τῶν σπορῶν ἀσθαι
 οἰόμενος, ἀλλὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ κε-
 κορηγῆσας, καὶ πᾶσαν ἐκείνων πινῶν ἐκ-
 κλησίαν ἀπεμπώλησας. ὡς τε ὡς ἀπὸ
 ἀριστερῶν, καὶ ὡς ἀριστερῶν ἀριστερῶν,
 ὡς ἀριστερῶν τοῖς κτηνῶν χεῖρα-
 σθαι διέγνω, καὶ ὡς τὸ καλὸν ἰάσασθαι
 ἀσθαι. πάντα γὰρ τὰ ἐκκλησιαστι-
 καὶ χεῖρα ἐγγολπωσάμενος, ἢ ὡς
 αὐτὸς ἐρεῖ, μερισάμενος μετὰ τῶ ἐγ-
 χεῖραστος αὐτῶ πινῶν οἰονομίαν, καὶ
 τῆ τοσάτη τελεγῶν πινῶν ὡς ἀ-
 σιν δεδακότος, ὡς ἀπὸ μιν εἰς τὴν Ἀλε-
 ξάνδρειαν χεῖρασιν ὡς ἀπεμπώλησιν ὅπι-
 σκοπὸν, ὁ μηδὲν εἰαυτῶ ὅπισκοπῶσαι
 δυναθεῖς θηρώμενος. ὡς ἀπὸ μαλιστα ἢ σὴ
 ἀγασίαν, ὡς ἀπὸ αὐτῶν σποκλή-
 ξαι, ἀπὸ γραμμάτων ἢ πέλιου, καὶ
 διεβεβαίωσαστο. εἰ τοῖς αὐτοῖς ἀπὸ ἐ-
 πιχειρήσθαι, σποκλήρικτοι τὸν τοσά-
 πιν ὡς ἀπὸ τῆ ἡγεστάτη θηροσεία
 ὡς ἀπὸ τῆ βλάσθαι ἐν ὅλη τῆ ἀγροπια-
 κῆ διοικήσει. νῦν δὲ καὶ τῆς γραμ-
 μάτων, καὶ τῆς ἀπειλῶν καταφρο-
 νήσας, πινῶν Ἀλεξάνδρειαν μαθῶν ἐξώ-
 κησεν, εἰαυτῶ μιν ὅπισκοπὸν μιν ἡγε-

autem eò dicebat, quòd se his artibus ho-
 minum iracundiam, ob ea, quæ perpetra-
 bat, in flammam extincturum arbitraretur.
 Vt autem nonnulli hæc ipsi quoque
 Episcopo indicarunt, nihil tamen pro-
 pterea perfecerunt: quòd nimirum ille se
 absque accusatoribus nihil efficere posse
 dixisset. Posteaquàm autem accusatores
 etiam, cum vera loqui existimâtes, præstò
 fuerunt, & quidem multi, ac fide digni,
 quique, quòd dicerent, probare possent,
 ne sic quidem tamen in eum animaduer-
 tit: ita ut iam omni simulatione patefacta,
 eorum, quæ gerebantur, socius ac parti-
 ceps esse ab omnibus existimaretur. Pri-
 mum enim nec si millies ille se omnia ea,
 quæ turpibus lucris collegisset, Ecclesiæ
 dono daturum recepisset, omnes tamen
 Ecclesiæ opes ipsi tradi, atque innumeris
 animis, per ea quæ fiebant, offensionem
 afferre oportebat. Deinde, etiamsi ipsius
 promissis illectus est, tamen eum à ratio-
 nibus referendis inimmunem relinquere
 minimè conueniebat. Quòd si ab eo ratio-
 nes quoque reposcere oportebat, id
 acerrimè ac diligentè faciendum erat,
 nimirum ad perpendendas & excutien-
 das rationes, prudentes quosdam & peri-
 tos viros adhibendo. Nam ipse harum re-
 rum, quemadmodum & aliarum bonarum
 rudem se atque imperitum esse ait. Cùm
 autem in latebris, nec communicatis cum
 quoquam rationibus, subscripserit, per-
 spicuum est eum, non deceptum ac cir-
 cumscriptum fuisse (quemadmodum aper-
 tè clamat, dum se reprehensionem atque
 condemnationem hac ratione à se depul-
 surum existimat) verum Ecclesiastica bona
 versutè atque improbè labefactasse, cum
 istucque Ecclesiam vniuersam commutasse.
 Itaque iste, ut qui emisisset, & quidem sce-
 leratè emisisset, sceleratius adhuc emptis re-
 bus uti constituit, malo videlicet malum
 fanare studens. Nam eum Ecclesiasticas
 omnes facultates & copias in sinum con-
 didisset, vel, ut ipse dixit, cum eo, qui hu-
 iusmodi administrationem ipsi commiserat,
 tantaque tragœdiæ causam materiam

que præbuerat, partitus esset, nuper quidẽ aurum Alexandriam præmisit, Episcopatum (cũ ne sui quidem ipse curam gerere posset) aucupans. Quod cũ sanctitas tua comperisset, pro eo atque eum ab Ecclesia proscribere debebat, per literas comminata est atque affirmavit, se eum, si rursus idẽ aggredere, vt ingens diuinissimæ religioni dedecus inurẽcem, in tota Ægyptiaca regione proscripaturũ & abdicaturum. Atqui nunc (idem, literis tuis minisque contemptis ac pro nihilo habitis, Alexandriam perrexit, sibi quidem Episcopatum captans, tuæ autem famæ atque existimationi (vt qui sacras ordinationes pecunia addicas) labem inferens. Quæ cũ ita sint, tuæ (ò quonam te satis digno nomine nuncupem) animi magnitudinis atque præstantiæ est, plenam quidem & exactam scelerum ipsius pœnam ad incorruptum illud tribunal referuare (nec enim hic fieri potest, vt quas meritis est, pœnas pendat) commoueri autem & incitari, ac primũ Ecclesiam iniquè læsam ac vexatam vlcisci, deinde autem existimationi tuæ cõsulere, minas nimirũ in opus perducendo, eũque ab Ecclesiæ gremio abdicando, (nam si, quod vt credam minimè adducor, non modò nihil huiusmodi patiat, verũ etiam Episcopus creetur, arcanum illud, quod rumoribus spargitur, verum esse inuenietur) ac postea cum vnà cum piis quibusdam Episcopis ac quæstus inimicis, huc mittendo, vt Ecclesiasticorum prouentuum rationes reddat, ac quæ debet, restituat, ac num quid Episcopo dederit (nam ipse nihil se accepisse, verum imposturam sibi factam esse ait) planum faciat. Nam quin & tragediæ principi, qui vel furti focius fuit, vel inconsideratè subscripsit, Episcopalis muneris administratione interdicturus sis, aut, si veniam ipsi imperitias, procuratorem saltem, qui ipsi grauiora, quàm quibus ignosci debeat, scelera perpetrare minimè permittat, insiturus sis, & postremo histrioni, callidum ipsius commentum vaxanum ac stolidum esse ostẽdens, ea, quæ ipse sibi deberi cõtendit:

μνος, τὴν δὲ σὴν λυμηνόμνος δέξασθαι, ὡς ἔπι χεῖμασι χειροτονοῦσαν. τῆς οὐς τοίνυν ὄντιν, ἃ, πὶ σε καλέσας ἀξίας προσεῖπα, μεγαλοίας, τὴν μὲν ἀκριβῆ τῆς πλημμελημάτων αὐτοῦ δίκην, τῷ ἀδικήσῃ δικαστηρίῳ τηρήσαι. ἔδδὲ γὰρ οἶόν τε αὐτὸν εἰ ταῦθα τὴν ἀξίαν πτωχίαν δοῦναι. κινήσῃναι δὲ, καὶ παρῶτον μὲν τῆ παρρησιόμοιότητι ἐκκλησίᾳ ἀμύωαι. δευτερον δὲ τῆ οἰκείᾳ ὑπολήψει βοηθήσαι, τῷ πᾶσι ἀπειλὰς εἰς ἔργον ἀγαγεῖν, καὶ ἀποκινήσῃ τῆτον. εἰ γὰρ, ὅσῳ ἔπιστῆσα, πρὸς τῷ μηδὲν τοιοῦτον παθεῖν, καὶ χειροτονηθῆναι τὸ ἡυλλῆμνον ἀπόρητον ἀληθῆς ὄν εὐρεθῆσεται. ἔπειτα μετὰ πινῶν ἔπισκόπων εὐλασίαν, οἷς τὸ κέρδος πολέμων κερθήσκειν, εἰ ταῦθα ἐκπέμψαι λόγον τῆς ἐκκλησιαστικῶν προσόδων δώσοντα, καὶ ἃ χρεωστῆσι δώδωσοντα. καὶ εἰ δὲ δώκῃ π τῷ ἔπισκόπῳ. λέγει γὰρ μὴ δέδωκα μὲν, ἢ πατήσῃ δὲ ἐλέγχοντα. ὅτι γὰρ καὶ τῷ μὲν παρῶσα τῆ δράματος, τῷ ἢ συγκελοφῶσι, ἢ ἀπεισιδίπῳ ὑπογεγραφόσι, ἄβατον τὴν ἔπισκοπὴν ἔτασῆσας, ἢ γουῶ συγῆνοῖς ἔπίτροπον χειροτονήσας. τὸ δὲ καὶ ἔπιστρέφοντα αὐτῷ μείζονα συγῆνωμῆς ἀμαρτάνειν. τῷ δὲ πριταγωνιστῆ τὸ σφοδρὸν σχῆμα ἡλίθιον δέξασθαι, ἀνεραποιήσας, ἃ λέγει εἰατῷ χρεωστῆσῃ. πόθεν γὰρ τοσούτος πλῆθος τῷ πηνίαν ἐχάτιον νοσήσαντι, καὶ ἀπὸ τῆς τῆς ἐκκλησίας χερματισσῆσῃ πρὸς σόδων, οὐκ ἔστι ἀμφίβολον.

Αθανασίῳ

casta & irrita redditurus sis (vnde enim ei tantæ opes, qui extrema paupertate laborauit, atque ab Ecclesiæ facultatibus diuitias sibi comparauit?) haudquaquam dubium est.

Αθανασίῳ πρεσβυτέρῳ. ρκη.

Athanasio Presbytero. 128.

Πρωτόνομι, ὅτι κόλακες ἐξήρτηται τῆς σῆς γλώττης, ἰμνωῦτες μὲν ὅτι πάντων ἀριστοὶ εἶναι, εἰ καὶ πᾶσι ἀποπώτατοι ἔλοιο γαυμάσαι κακῶν. κακίζοντες δὲ ἢ, τάχος, εἰ καὶ αὐτῶν ἐκακῶσι τὴν ἀρετὴν. εἰ τοίνυν μὴ ἐθέλεις ἡμῖν πεισθῆναι, ἀλλὰ γε καὶ Ἰσοκράτει πείθειν παραμένεσαντι, μισοῦν τῶν κολακεύοντα, ὡς ἔφ' τοῦς ἐξαπατήστας, ἀμφοτέροι γὰρ πιστευθέντες, τοῦς πιστεύσαντας ἀδικούσι.

Adulatores ex tua lingua p̄dere audio, qui omnium optimum esse iurent, si quid etiam absurdissimorum vitiorum laudare atque admirari in animum induxeris: ac rursus, si virtutem quoque ipsam vituperandam susceperis, eandem quàm celerimè vituperent, & infestentur. Quocirca si nobis obtemperare minimè vis, at Isocrati saltem obtempera, qui vt adulatores quemadmodū eos, à quibus decipimur, odio habeamus, admonet. Nam vtrique, si fidem nanciscantur, eos, qui ipsi fidem habuerunt, iniuria afficiunt.

Παύλῳ. ρθ.

Paulo. 129.

Εὐκαιρῶς θαυμάζεις, πῶς τὸν πρεσβυτέρου σου ἐπεισεν ὁ Χελσός, καλὸν ἡγεῖσθαι τὴν ἀρετῶν, καὶ τοὺς πολλὰς περὶ ἀρετῆς, μᾶλλον δὲ οὐκ ἐστὶν ὅτι ἔχ' ἑσφ' αὐτῆς ἐν σωφροσύναις ἀκούσαντα. ἐγὼ δὲ θαυμάζω, πῶς τὸν ὄρον τῆς αὐτεξουσίτητος ἔπιστάμενος, περὶ τῶν θαύμασας. ἢ γὰρ εἶα καὶ τυραννίδι, ἀλλὰ πείθοι καὶ πεισθῆναι ἢ τῶν ἀνθρώπων σωτηρία κατασκευάζεται. διὸ καὶ τὸ κῶρος ἔχει ἕκαστος τῆς οἰκείας σωτηρίας. ἵνα καὶ οἱ φεφαινούμενοι, καὶ οἱ πμωρῶμενοι, δικαίως ἑπιμνησθῶν ὁρῶν ἡρηνται.

Mirati videris, qui factum sit, vt Christus proditorem minimè adduxerit, vt virtutem rem bonam esse existimaret: idque cum devirtute perferre, imò nunquam non de ea in ipsius colloquiis audisset. Ego contra miror, quonam pacto cum liberi arbitrij legem perspectam habeas, huius rei admiratione tenearis. Neque enim vi & coactione, sed persuasione ac lenitate, hominum salus comparatur. Vnde etiam suæ quisque salutis arbitrium habet: vt & qui corona donantur, & qui suppliciis afficiuntur, iuste, quod elegerint, percipiāt.

Παμπαρετίῳ Διάκονῳ. ρλ.

Pampretio Diacono. 130.

Ελεήμονα, ὁ φίλος, ἔχει καὶ τὴν ψυχὴν. ὁ γὰρ τὴν πηγὴν τῆς τοιαύτου ἔχει, πάντα ἀναβλύσει τὰ καλά, καὶ ἄν' ἑρήματα ἔχη, πρησθήσεται. καὶ ἐν συμφοραῖς ἴδη πινά, κλαίσει. καὶ ἐπιπρεαζομένη ἀετιτύχη.

Ad miserationem propensam, ὁ amico, animam habere oportet. Nam qui eiusmodi fontem habet, nullum boni genus est, quod non ex eo scaturiat. Siue enim pecunias habeat, eas profunder: siue aliquem in calamitatibus videat, lamen-